

3. 3. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Daňová politika a souběh funkcí - polemika s Petrem Chrenkem

Na webových stránkách Hospodářských novin IHned.cz byl 18.2. zveřejněn příspěvek Petra Chrenka Daňová politika a souběh funkcí, ve kterém rozebírá aktuální rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Pro připomenutí - Nejvyšší správní soud konstatoval, že jednatel společnosti s ručením omezeným se nemůže domáhat nemocenského pojištění zaměstnance, pokud má uzavřenu pracovní smlouvu na činnost obdobnou funkci statutárního orgánu (typicky na činnost ředitele), neboť taková pracovní smlouva je neplatná.

Rödl & Partner

Judikatura českých soudů je v tomto směru v posledním desetiletí zcela konstantní - rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jen dovádí do důsledku dosavadní interpretaci obchodního zákoníku a zákoníku práce o neslučitelnosti obou typů právních vztahů (tj. obchodního a pracovněprávního), pokud by se měly tyto vztahy překrývat.

S názory pana Chrenka, které ve svém článku formuloval, lze jistě velmi sofistikovaně polemizovat. Můžeme hodnotit rozdíly odpovědnosti statutárního orgánu a zaměstnance, můžeme rozebírat důvody, proč řadový zaměstnanec může být ředitelem (a dokonce i generálním) a proč je tato možnost odepřena členu představenstva nebo se zamýšlet nad aktuálním rozhodnutím Evropského soudního dvora, který těhotné jednatelce přiznal právo na stejnou ochranu, jakou má těhotná zaměstnankyně v pracovním poměru. To však nejsou důvody, které mě přiměly reagovat na článek pana Chrenka - mé důvody nejsou odborné, ale ryze pragmatické.

Pan Chrenek totiž dovozuje, že základním důvodem souběhu funkce člena statutárního orgánu (člena představenstva) a pracovního poměru je daňová neuznatelnost nákladů na odměny členů statutárních orgánů pro účely zdanění společností daní z příjmů právnických osob - a pozastavuje se v tomto směru nad „nelogičností“ zákona o daních z příjmů. Podle jeho názoru není „smysluplný důvod“ pro to, aby odměny jednatelů byly daňově uznatelné a odměny členů představenstva hradily společnosti ze svého zisku.

Nic nového pod sluncem, chtělo by se říci - takové ustanovení je v zákoně o daních z příjmů od jeho účinnosti, tedy od 1.1.1993. Zarážející je toto hodnocení právě od pana Chrenka - nejedná se totiž jen o hodnocení partnera významné mezinárodní poradenské kanceláře, jedná se především o hodnocení bývalého náměstka Ministerstva financí ČR. Pak je na místě se ptát, proč pan Chrenek v době svého působení na Ministerstvu financí nepřispěl k odstranění „nelogičnosti“ zákona o daních z příjmů a proč se nezasadil o to, aby Ministerstvo financí prosadilo „alespoň částečné vyřešení této problematiky, alespoň pokud jde o daňovou uznatelnost odměny členů statutárních orgánů a jejich povinné účasti na důchodovém a nemocenském pojištění, čímž by se alespoň odstranila další

distorze, která vede k obcházení jiných právních předpisů“, jak sám píše.

V poslední době se totiž „neroztrhl pytel“ s tzv. průlomovými soudními rozhodnutími, ale spíše s alibistickými úředníky, kteří obviňují zákonodárce z nelogičnosti zákonů a soudy z nepředvídatelné interpretace, aniž by sami přiznali svůj podíl na existenci stávajícího legislativního prostředí. Jak jsem uvedl již v úvodu - české soudy více než deset let konstantně judikují zákaz souběhu funkce statutárního orgánu či jeho člena a pracovního poměru na činnost obdobnou. V tomto směru nelze rozhodně medializované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu považovat za průlomové - NSS jen dovedl do důsledků předcházející interpretace. Proto bych považoval od pana Chrenka za přínosné, aby spíše, než aby si postěžoval na nedostatečné legislativní ošetření praxe, aby se zamyslel nad důvody, které Ministerstvo financí (a jeho samého) vedly k tomu, že řadu let ignorovalo faktické obcházení zákona o daních z příjmů (pokud je pravdou, že základním důvodem souběhu pracovního poměru a funkce člena statutárního orgánu je popsána daňová neuznatelnost výdajů na odměny členů statutárních orgánů) a konstantní rozhodovací praxi českých soudů, které se k tomuto souběhu opakovaně vyjádřily.



JUDr. Petr Novotný,
advokát/Managing Partner

[Rödl & Partner, v.o.s.](#)

Platněřská 2
110 00 Praha 1
Česká Republika

Tel.: +420 236 163 111
Fax: +420 236 163 799
e-mail: prag@roedl.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)

- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)
- [Daňové změny a novinky 2026: Nová pravidla pro zaměstnanecké opce a benefity i změny v DPH u nemovitostí](#)
- [Společníci by neměli fakturovat své společnosti](#)